

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Salbrohave

2023

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I oplyse, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

Vi har de sidste 2 år haft særlig fokus på skriftliggørelse af vores pædagogiske arbejde i grupperne i forhold til den styrkede læreplan. Der har været ekstra opmærksomhed på det pædagogiske arbejde i rutinesituationerne. Vi har brugt vores årshjul til at sikre, at vi er kommet igennem alle emner med et særligt fokus på kultur, æstetik og fællesskab. Vi har ligeledes haft fokus på samarbejdet/overgangen mellem skole og børnehave.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Vi snakker, regulerer og evaluerer på diverse ”aktiviteter” i dagligdagen og til teams møder. Vi tager udgangspunkt i læreplansblomsten.

På personalemøder har vi arbejdet med alle temaerne fra den styrkede læreplan.

Vi evaluerer gennem SMTTE-modeller. Som eks. har yngstegruppen arbejdet med ”De 17 verdensmål”, for at gøre dem til gode bevidste verdensborgere, eks affaldsindsamling. Ældstegruppen har besøgt genbrugsstationen i Assens.

Det er vigtigt for os at den styrkede læreplan er forståelig for forældre, igennem gode eksempler på vores pædagogiske praksis. Vi arbejder med at synliggøre den pædagogiske læreplan for forældrene via vores årshjulstavle, produkter i grupperummene samt i børnenes mapper.

Hver gruppe evaluerer deres arbejde med den pædagogiske læreplan gennem de SMTTE-modeller, de har udarbejdet både i deres individuelle og fælles forberedelse.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

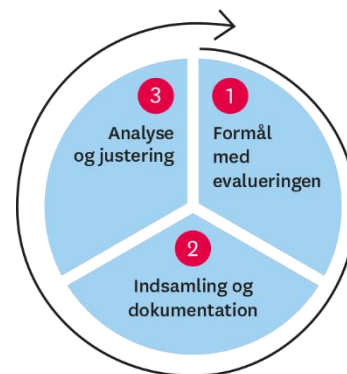
Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Vi har på personalemøderne arbejdet med SMTTE-modeller i forhold til skriftliggørelsen af den pædagogiske læreplan. Vi startede ud med at dele de pædagogiske modeller i Teams, men er nyligt gået over til at lægge dem i Hjernen&Hjertet. Vi har et fagligt fyrtårn, som har deltaget i workshops omkring Hjernen&Hjertet og den styrkede pædagogiske læreplan.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Yngstegruppen:

Vi oplevede, at et barn havde svært ved at sidde stille og holde fokus i spisesituationerne.

Vi placerede barnet i nærheden af en voksen, således at barnet fik en tæt voksenkontakt og guidning i aktiviteten. Det gav ro for barnet at mærke den voksnes tilstedeværelse, og da spisesituationen samtidig var struktureret med samme pladser hver dag, gav det barnet en oplevelse af tryk- og genkendelighed. Vi oplevede, at barnet blev bedre til at sidde stille og holde opmærksomheden i spisesituationerne. Det viste sig, at alle børn i gruppen havde gavn af den nye struktur.

Mellemgruppen:

Vi oplevede uro og støj ved dagens samling.

Ved at have den samme "dagsorden" hver dag til samling, giver det mere ro ligesom der dannes venskaber og er tid til overvejelser. Ved at sætte sig på gulvet i en rundkreds, giver det noget mere opmærksomhed til samlingen og styrker børnenes måde at observere hinanden på, hvilket giver dem et fælles fokus.

Ældstegruppen:

Vi var nysgerrige på, hvordan vi bedst muligt gjorde ældstegruppen skoleklar, således de kunne imødekomme de krav, der er i 0 klasse.

Vi ønskede, at gøre børnene parate til strukturen i 0. klasse. Derfor er dagen opbygget på baggrund af skemalagte aktiviteter, så det nærmer sig den hverdag de møder i 0. klasse eks mandag – musik, tirsdag – yoga, osv. Vi oplevede, at det gav børnene ro, og de hurtigt lærte strukturen at kende, og fandt trykthed heri. En af de helt konkrete aktiviteter vi satte i gang havde temaet "De første 25 dage i førskolen". Dette er en fast og struktureret del af det daglige arbejde i førskolen.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Yngstegruppen:

Den struktur vi lavede, for at skabe ro og genkendelighed, indeholdt blandt andet faste siddepladser til frokost. Formålet var at give ro og genkendelighed hos børnene, så de ikke skulle stresse rundt for at finde en plads ved bordet. Nu ved de, at de skal sidde ved et bestemt bord med en fast voksen og ved siden af forudbestemte venner. Via observationer og praksis fortællinger kan vi se, at det giver børnene en tryghed og derved skaber mere ro.

Mellemgruppen:

Via observationer af børnene i samlingsituationer kan vi konkludere, at de finder en ro og tryghed i gentagelsen af strukturen. Det ser vi ved, at børnene selv er klar over hvad der skal ske, og spørger ind til det. De kender rutinen og kan selv, når vi gennemgår det med dem, fortælle hvad næste punkt på dagsordenen er. I samtalen med forældre kan vi høre, at børnene genfortæller for eksempel rim og remser, som er på programmet hver dag, derhjemme.

Ældstegruppen:

Vi har i førskolegruppen brugt de første 25 dage på at arbejde med tallene op til 25. Herunder at tælle til 25, bruge tiden som begreb og give børnene en forståelse for egen udvikling og læring i førskolegruppen. Dette gøres blandt andet ved, at holde styr på antal dage vi har gået i førskole og genbesøge de ting, vi har arbejdet med, herunder hvornår vi arbejdede med det.

Emnet afsluttes ved at holde en 25 dages fest – fejring af 25 dage i førskolen. Aktiviteten består af: Vi finder 25 forskellige ting som vi tæller 25 af hver – glaskugler, tegninger, sugerør, legoklodser, kager eksempelvis. Der laves en udstilling som vises frem for 0.klasse, der er inviteret til fest. Børnene er med til at stille op og præsentere. Vi hjælper dem i gang med at fortælle, hvad de har lavet/talt. Det er altid sjovt at holde en fest. 0. klasse var meget begejstrede for festen, og vi observerede, at de udtrykte dette overfor ældstegruppen, som voksede meget i anerkendelsen fra de andre børn.

Vi har taget billeder til billeddokumentation til børnenes mapper, så kan de senere hen genbesøge alle Børnehave tidens aktiviteter.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøets betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringsskemaet. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Yngstegruppen:

Vi oplever, at den faste plads, og en voksen tæt på, giver en ro ved spise- og samlingsituationen, da der ikke skal "kæmpes" for at finde en plads. Det understøtter både børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Mellemgruppen:

Træning, genkendeligheden og at det var det samme inden for en periode, gav børnene nemmere ved at huske hvad de skal, og hvorfor de skal det.

Ældstegruppen:

Vi lærte, at børnene tog godt imod, og havde gavn af, den meget strukturerede hverdag i førskolegruppen. Det gav dem en god forståelse for tid, at arbejde med tallet og tidsbegrebet på forskellige måder, herunder at arbejde meget konkret og praksisnært med et ellers svært abstrakt begreb. De var meget engagerede i emnet, og alle blev gode til at tælle til 25. Ligeledes oplevede vi, at børnene havde stor gavn af at knytte venskaber til 0. klasse, og vi har overhørt børnene snakke om, at de glæder sig til at skulle over til deres venner i 0. klasse.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringsskemaet.

Yngste – og mellemgruppen:

På nuværende tidspunkt vurderer vi, at børnene har god gavn af den struktur der er på samling- og spisesituationer. Derfor ændrer vi for nuværende ikke på dette, vi er dog hele tiden opmærksomme på, om vi stadig har den rigtige organisering af strukturen, således at den stadig understøtter vores pædagogiske praksis. Lige pt. ændrer vi derfor på, hvilke emner vi arbejder med i forhold til den styrkede pædagogiske læreplan, men tilpasser så vidt muligt arbejdet ind i den nuværende struktur og rutine i samlingerne.

Ældstegruppen:

Vi har tidligere kørt lignende forløb i førskolegruppen med 50 dages fest. Dette var grundet praktiske omstændigheder ikke muligt i år. Vi havde som udgangspunkt tænkt, at vi fra næste år ville vende tilbage til dette, men evalueringen har vist, at 25 dages forløbet passer bedre til førskolegruppen. De kan bedre fastholde motivation og koncentrationen i en kortere periode, men med et mere intensivt forløb. Det var så stor en succes at have 25 dages fest, at vi fremadrettet vil fastholde dette. Vi vil også gentage involveringen af 0. klasse, da vi oplevede, at dette skabte øget trivsel og tryk hos førskolegruppen.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Forældrebestyrelser er orienteret om arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan, og der er evalueret med dem i forhold til arbejdet med at synliggøre aktiviteterne i børnehaven i sammenhæng med læreplanen. Herunder blandt andet med synliggørelsen af årshjultavlen

---

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Vi vil sætte fokus på:

- Det pædagogiske arbejde i rutinesituationer ud fra den styrkede pædagogiske læreplan.
- Børn i udsatte positioner.
- Leg som en udviklende del af børns hverdag, her i blandt at det pædagogiske personale er opmærksomme på, hvornår de er deltagende, igangsættende og observerende og deres rolle og opgave ind i det.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

I de 6 nedslag personalet udarbejder omkring emnerne i den styrkede pædagogiske læreplan i løbet af næste år, er der fokus på evalueringen af emnet samt dataindsamling. Der afsættes planlagt tid på perso-

nalemøder til at drøfte evalueringen og dataindsamling, så vi kan udvikle vores pædagogiske praksis i fællesskab. Vi vil, på disse møder, tage udgangspunkt i blomsten, så vi kan sikre, at vi kommer rundt om alle emner i den styrkede pædagogiske læreplan i løbet af året.

Vi vil desuden afprøve nye evalueringsværktøjer og metoder til at udvikle praksis, måle på børns trivsel, læring, udvikling, dannelse og vores fælles læringsfællesskaber.

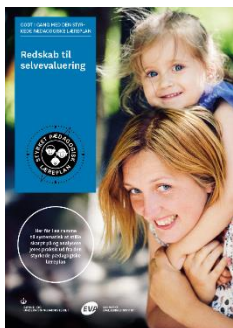
Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi ønsker fremadrettet at inddrage fællesbestyrelsen mere aktivt i vores arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan.

Vi vil justere vores skriftlige pædagogiske læreplan, så der er mere fokus på evaluering og dataindsamling.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020

Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC